

Ocena poziomu azotanów i wskaźników eutrofizacji w rzekach badanych w 2007 roku

Podstawa prawna oceny: rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 grudnia 2002 roku w sprawie kryteriów wyznaczania wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych (Dz.U.2002.241.2093).

Analiza stanu wód Polski wykonana w 2003 roku wykazała, że na obszarze Regionu Wodnego Górnej Wisły, administrowanego przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie, obejmującym także obszar województwa podkarpackiego, wody nie są zagrożone zanieczyszczeniem azotanami w świetle wymagań Dyrektywy Azotanowej i nie ma potrzeby wyznaczania obszarów szczególnie narażonych na zanieczyszczenie.

Za wody wrażliwe na zanieczyszczenie związkami azotu z działalności rolniczej uznaje się wody zanieczyszczone oraz zagrożone zanieczyszczeniem, jeśli nie podjęte zostaną działania ograniczające dopływ do tych wód azotanów lub innych związków mogących przekształcić się w azotany ze źródeł rolniczych. Jako wody zanieczyszczone określa się wody podziemne i powierzchniowe, a w szczególności wody służące do pozyskania wody do picia, w których stężenie azotanów przekracza 50 mgNO₃/l oraz wody powierzchniowe, wody w estuariach oraz morskie wody wewnętrzne i morza terytorialnego wykazujące eutrofizację, którą skutecznie można zwalczać poprzez ograniczenie dopływu związków azotu. Do wód zagrożonych zanieczyszczeniem zalicza się wymienione wyżej rodzaje wód, lecz o stężeniu azotanów

w granicach 40-50 mg NO₃/l z tendencją wzrostową oraz wody wykazujące tendencję do eutrofizacji, którą można ograniczyć przez eliminację dopływu związków azotu.

W 2007 roku badania stężeń azotanów wykonano w 47 punktach pomiarowo-kontrolnych monitoringu diagnostycznego i operacyjnego, wyznaczonych w 38 jednolitych częściach wód powierzchniowych.

Badania wykazały, że średnie roczne stężenia azotanów w monitorowanych wodach powierzchniowych województwa podkarpackiego, w prawie wszystkich punktach pomiarowo-kontrolnych, nie przekraczały poziomu 10 mgNO₃/l, ustalonego jako graniczny dla wskaźników eutrofizacji wód powierzchniowych. Najwyższą wartość azotanów - 17,67 mgNO₃/l, stwierdzono w cieku Zgórska Rzeka, należącym do zlewni rzeki Breń.

Wartości graniczne, ustalone dla pozostałych badanych wskaźników eutrofizacji zostały przekroczone w 8 punktach pomiarowo-kontrolnych (w 2004 roku – w 10 punktach, w 2005 roku - w 9 punktach, w 2006 roku - w 21 punktach), położonych głównie w zasięgu oddziaływania ścieków komunalnych i przemysłowych. Przekroczenia dotyczyły: chlorofilu „a” (5 ppk), fosforu ogólnego (2 ppk), azotu ogólnego (2 ppk).

Wartości stężeń azotanów i pozostałych wskaźników eutrofizacji w poszczególnych punktach pomiarowo-kontrolnych wyznaczonych w jednolitych częściach wód powierzchniowych badanych w 2007 roku zestawiono w [tabeli](#).